

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/84/2015
Identifikačné číslo spisu:	1314010589
Dátum vydania rozhodnutia:	19.04.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1314010589.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom dňa 19. apríla 2016 v Bratislave, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Martina Piovartsyho a JUDr. Štefana Harabína v trestnej veci proti obvinenému V. M. , pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 4 Tr. zák. o dovolaní, ktoré podal minister spravodlivosti Slovenskej republiky v neprospech obvineného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 19. marca 2015, sp. zn. 2 To 6/2015 takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie ministra spravodlivosti Slovenskej republiky s a o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava III zo 7. októbra 2014, sp. zn. 3 T 174/2014, bol obvinený V. M. uznaný za vinného zo spáchania prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 4 Tr. zák., a to na tom skutkovom základe, že:

dňa 6. júna 2013 v čase asi o 01.00 hod. riadil po ceste J. v smere od obce A. do B. osobné motorové vozidlo zn. S., EČV: B., pričom pri prechádzaní ľavotočivej zákruty sa nedostatočne venoval riadeniu vozidla a neprispôbil rýchlosť vozidla stavu a povahe vozovky, nakoľko viedol vozidlo rýchlosťou 102,1 - 112,9 km/h, pričom v tomto úseku je maximálna povolená rýchlosť 90 km/h, s vozidlom zišiel mimo vozovku do poľa, kde sa vozidlo prevrátilo na strechu. Pri dopravnej nehode utrpel spolujazdec R. M. ťažké zranenia, na následky ktorých dňa 12. júna 2013 zomrel. Spolujazdci V. X. a Z. X. utrpeli zranenia, ktoré si vyžiadali jednorazové ošetrenie. Obvinený V. M., nakoľko javil známky požitia alkoholu, bol podrobený dychovej skúške elektronickým meračom typu Alcotest 7410, ARFM-0048, ktorým bola zistená v dychu obvineného hodnota 0,94 mg/alkoholu, opakovanou skúškou bola zistená hodnota 0,81 mg/l alkoholu vdychu obvineného. Obvinený V. M. svojím konaním porušil dôležitú povinnosť, ktorú mu ukladá zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v § 4 ods. 1 písm. c/, ods. 2 písm. c/, § 16 ods. 1, ods. 2 citovaného zákona.

Okresný súd uložil obvinenému V. M. podľa § 149 ods. 4 Tr. zák., § 36 písm. j/, písm. k/ a písm. l/ Tr. zák. a § 38 ods. 3 Tr. zák., § 39 ods. 1 Tr. zák. trest odňatia slobody na 2 roky.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. bol obvinený na výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. súd. uložil obvinenému aj trest zákazu činnosti riadenia motorových vozidiel akéhokoľvek druhu v trvaní 8 rokov.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. bola poškodená M. M. a poškodená spoločnosť F. odkázaní s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie.

Proti tomuto rozsudku, čo do výroku o treste podal odvolanie krajský prokurátor, ktorý namietal uloženie trestu odňatia slobody obvinenému za použitia moderačného ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák., ako aj porušenie § 61 ods. 5 písm. b/ Tr. zák. neuložením trestu zákazu činnosti na doživotie.

Krajský súd v Bratislave na podklade podaného odvolania preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým podal odvolateľ odvolanie, ako i správnosť postupu konania, ktoré týmto výrokom predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie krajského prokurátora je čiastočne dôvodné, a to vo vzťahu k trestu zákazu činnosti.

Odvolací súd si čiastočne osvojil argumentáciu krajského prokurátora ohľadne uloženého trestu zákazu činnosti riadenia motorových vozidiel, avšak s výhradou, že u obvineného sú splnené zákonné podmienky na aplikáciu ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák., a to nie len vo vzťahu k trestu odňatia slobody, ale aj vo vzťahu k trestu zákazu činnosti.

Vzhľadom na uvedené, odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. d/ Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu a na základe § 322 ods. 3 Tr. por. a podľa § 149 ods. 4 Tr. zák., § 36 písm. j/, písm. k/, písm. l/, písm. n/ Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d/ Tr. zák. obvinenému V. M. uložil trest odňatia slobody vo výmere 2 roky.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. bol obvinený na výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 61 ods. 2, ods. 5 písm. b Tr. zák., § 36 písm. j/, písm. k/, písm. l/ a písm. n/ Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., § 39 ods. 1, ods. 3 písm. f/ Tr. zák. uložil súd obvinenému trest zákazu činnosti riadenia motorových vozidiel akéhokoľvek druhu na 10 rokov.

Proti tomuto rozsudku podal dovolanie minister spravodlivosti Slovenskej republiky, uplatniac dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. v neprospech obvineného V. M., pretože podľa názoru ministra uvedeným rozhodnutím odvolacieho súdu bol porušený zákon v ustanovení § 39 ods. 1 a § 36 písm. n/ Tr. zák. v prospech tohto obvineného.

Odvolaciemu súdu vytkol, že neboli naplnené zákonné dôvody ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák. t. j., že neboli zistené také okolnosti prípadu alebo pomery obvineného, ktoré by odôvodňovali mimoriadne zníženie trestu pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom. Vyslovil nesúhlas s úvahami krajského súdu pri aplikácii tohto zákonného ustanovenia, keď vyvodil existenciu mimoriadnych pomerov obvineného z jeho priznania sa k spáchaniu trestného činu, z jeho oľutovania, ako aj na základe toho, že doposiaľ viedol riadny život, nebol súdne trestaný a nahradil časť škody.

Minister spravodlivosti sa nestotožnil ani s postupom krajského súdu, keď vyhodnotil postoj obvineného a jeho priznanie ako ďalšiu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n/ Tr. zák. teda, že obvinený napomáhal príslušným orgánom pri objasňovaní trestnej činnosti. V daných súvislostiach dovolateľ poukázal na judikatúru týkajúcu sa mimoriadneho zníženia trestu.

Na základe uvedeného minister spravodlivosti konštatoval, že Krajský súd v Bratislave nesprávne vyhodnotil okolnosti pre použitie § 39 ods. 1 Tr. zák., čím podľa jeho názoru došlo k porušeniu zákona

a naplnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. zák. V tejto súvislosti poukázal na zjednocujúce stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. júna 2010, sp. zn. Tpj 46/2010.

S poukazom na podanie dovolania v zákonnej šesťmesačnej lehote od doručenia napadnutého rozhodnutia, ktoré bolo vykonané najneskôr, navrhol aby Najvyšší súd Slovenskej republiky po vyslovení porušenia zákona v ustanovení § 39 ods. 1 a § 36 písm. n/ Tr. zák. v prospech obvineného V. M. napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil, zrušil aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a Krajskému súdu v Bratislave prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu sa vyjadrili prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava III, obvinený V. M. a poškodená M. M..

Z vyjadrenia prokurátora k dovolaniu ministra spravodlivosti Slovenskej republiky je zrejmé, že sa stotožňuje s dôvodmi dovolania uvádzanými dovolateľom. Stotožnil sa s námietkou, že v danom prípade neexistujú konkrétne okolnosti prípadu a pomery páchatel'a, ktoré by odôvodňovali postup podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. a Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky navrhol, aby dovolaniu ministra spravodlivosti vyhovel a po vyslovení porušenia zákona v prospech obvineného, aby napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave zrušil a vec vrátil tomuto súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Obvinený V. M. vo svojom písomnom vyjadrení uviedol, že s právnymi závermi odvolacieho súdu sa plne stotožňuje. Spáchanie skutku za ktorý bol odsúdený veľmi ľutuje, tak ako to prejavil opakovane v priebehu prvostupňového i odvolacieho konania. Poškodený sa verejne ospravedlnil a urobil vyhlásenie o svojej vine podľa § 254 ods. 1 Tr. por. a rozhodol sa nevyužiť opravné prostriedky proti rozhodnutiam súdov, nakoľko pociťoval „obrovský pocit zodpovednosti a smútku zo smrti svojho kamaráta“.

Uviedol tiež, že v minulosti nebol súdne trestaný a pred spáchaním skutku viedol riadny život. V súčasnosti študuje na fakulte informatiky. Má za to, že už aj odňatie slobody vo výmere 2 roky naruší a zasiahne do jeho sociálnych, rodinných a iných väzieb, avšak na druhej strane si uvedomuje, že uložený trest musí vykonať a z dôvodu „vlastného presvedčenia a pocitu zodpovednosti chce vykonať“. Súčasne vyjadril presvedčenie, že vo výmere v akej mu trest bol uložený, je plne dostačujúci. Trest odňatia slobody v dlhšej výmere by mu sťažil štúdium aj vzhľadom na veľmi rýchly vývoj v jeho študijnom odbore.

V ďalšej časti svojho písomného vyjadrenia označenej bodom 2/ obvinený reagoval na námietky ministra spravodlivosti ako dovolateľ'a. Vyjadril názor, že v rozhodovacej praxi súdov je potrebné rozlišovať pojmy priznanie sa k trestnému činu a uznanie viny. Počas trestného konania sa k spáchaniu trestného činu priznal, úprimne ho oľutoval čím naplnil poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l/ Tr. zák. a zároveň uznal svoju vinu za jeho spáchanie vo forme vyhlásenia o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. por., čím naplnil aj poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n/ Tr. zák., tak ako to správne ustálil Krajský súd v Bratislave.

S poukazom na uvedené navrhol aby Najvyšší súd dovolanie ministra spravodlivosti Slovenskej republiky podľa § 392 ods. 1 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Poškodená M. M. vo svojom vyjadrení k dovolaniu ministra uviedla, že s jeho návrhom súhlasí, pretože trest uložený obvinenému považuje za neprimerane nízky. Poukázala na to, že pri dopravnej nehode zavinenej obvineným prišiel o život jej jediný syn, ktorému obetovala celý svoj život o ktorého sa vzorne a svedomito starala. S jeho smrťou sa jej nepodarilo vyrovnáť, stratila oporu, radosť a zmysel života a zhoršil sa jej zdravotný stav.

Uviedla tiež, že z rodiny V. M. sa jej doposiaľ nikto úprimne neospravedlnil. Ospravedlnenie na súdnom

pojednávani a ospravedlňujúci list považuje len za „prejav jeho účelového a zvädzajúceho konania za účelom zmierniť jeho vinu a preukázať ľútosť v trestnom konaní“ a tým ovplyvniť súd pri jeho rozhodovaní. Obvinený jej žiadne finančné odškodnenie neposkytol. Zároveň poškodená požiadala, aby boli objasnené okolnosti, za ktorých sa skutok stal, a aby boli na pojednávaní vypočutí všetci účastníci dopravnej nehody.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) na základe podaného dovolania zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 Tr. por.), bolo podané osobou oprávnenou (§ 369 ods. 1 Tr. por.), za splnenia podmienok uvedených v § 373 ods. 5 Tr. por., v zákonnej lehote a mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Tr. por.). Súčasne ale zistil, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c/ Tr. por., lebo je zjavné, že nie je splnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por.

Vymúc prípad chybného výroku o vine prejavujúci sa logicky v nezákonnom výroku o treste, možno síce výrok o treste napadnúť prostredníctvom tohto dovolacieho dôvodu, avšak vo vzťahu k ustanoveniu § 39 Tr. zák. cez tento dovolací dôvod nie je možné namietat', že súdom ustálené a vyhodnotené skutočnosti vzťahujúce sa k okolnostiam prípadu alebo pomerom páchatel'a vedúce k aplikácii ustanovenia § 39 Tr. zák., nemajú takú povahu, ktorá by odôvodňovala zníženie trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby. Bolo by to možné len vtedy, ak by použitie § 39 Tr. zák. súd neodôvodnil žiadnou skutočnosťou vzťahujúcou sa k okolnostiam konkrétneho prípadu alebo pomerom konkrétneho obvineného.

O takúto situáciu v posudzovanom prípade nejde. Pokiaľ minister spravodlivosti nesúhlasí s hodnotením skutočností rozhodných pre aplikáciu § 39 Tr. zák. (resp. § 36 písm. n/ Tr. zák.) tak, ako ich vyhodnotil krajský súd a nahrádza ich vlastnou úvahou hodnotenia obsiahnutou v podanom dovolaní, neprípustne zasahuje do jednej zo základných zásad trestného konania - zásady voľného hodnotenia dôkazov uvedenej v § 2 ods. 12 Tr. por.

Pokiaľ dovolateľ poukazuje na stanovisko Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. júna 2010, sp. zn. Tpj 46/2010 publikovanom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky číslo 1/2011 pod č. 5, treba uviesť, že toto stanovisko rieši vzájomný vzťah dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. a § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. v tom zmysle, že výrok o treste, okrem prípadov nesprávnej aplikácie ustanovení kogentnej povahy viažucej sa k rozhodovaniu o treste, môže byť napadnutý len prostredníctvom špeciálneho dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por.

Podľa tohto stanoviska dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. nie je naplnený tým, že obvinenému nebol uložený trest za použitia § 39 Tr. zák. (resp. § 40 Tr. zák. v znení účinnom do 1. januára 2006) teda, že nepoužitie ustanovenia § 39 Tr. zák. nezakladá žiadny dovolací dôvod. Rovnako ale platí, že prostredníctvom tohto dovolacieho dôvodu nemožno namietat' ani aplikáciu tohto moderačného ustanovenia na základe súdom ustálených a vyhodnotených skutočností vzťahujúcich sa k okolnostiam prípadu alebo pomerom páchatel'a, ktoré viedli k jeho aplikácii.

Za týchto okolností dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v posudzovanej veci neboli splnené podmienky dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por., a preto podané dovolanie na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.